

INSPECTIEVERSLAG OVER DE DOORLICHTING

Niveau	SO
Pedagogische eenheid	PE 123802 - 123811
Instellingsnummer	123811
Instelling	Sint-Lodewijkcollege 1ste graad
directeur	Stefaan VANHOLLEBEKE
adres	Magdalenastraat 30 - 8200 SINT-ANDRIES
telefoon	050-40.68.40
fax	050-40.68.50
e-mail	humaniora@sint-lodewijkcollege.be
website/URL	http://www.sint-lodewijkcollege.be
Inrichtende macht/Bestuur	966598 - VZW Sint-Lodewijk-Brugge te SINT-ANDRIES
adres	Magdalenastraat 30 - 8200 SINT-ANDRIES
Scholengemeenschap	113159 - SGKSO Sint-Donaas Brugge te SINT-ANDRIES
adres	Magdalenastraat 30 - 8200 SINT-ANDRIES
CLB	114736 - Vrij CLB Brugge(n) te BRUGGE
adres	Sint-Maartensbilk 2 - 8000 BRUGGE
Tijdstip doorlichting	van 13 oktober 2009 tot 16 oktober 2009
Samenstelling inspectieteam	
Inspecteur-verslaggever	Hubert VAN TENDELOO
Teamleden	Reginald LEPER Jos VERMIJL Gino MALFAIT
Deskundige(n) behorend tot de administratie	nihil
Externe deskundige(n)	nihil
Datum van bespreking met de instelling	12 november 2009

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING.....	3
2	RELEVANTE KENMERKEN.....	4
3	FOCUS VAN DE DOORLICHTING	5
3.1	(Leer)prestaties in de focus	5
3.2	Procesindicatoren en/of -variabelen in de focus.....	5
3.3	Outputindicatoren en/of -variabelen in de focus	5
4	KWALITEITSPROFIEL	6
5	RESULTATEN	8
5.1	(Leer)prestaties.....	8
6	ASPECTEN VAN DE WERKING.....	11
6.1	Algemeen.....	11
6.2	Personeel.....	11
6.3	Logistiek.....	11
6.4	Onderwijskundig	11
7	STERKTES EN ZWAKTES	15
7.1	Relevante aspecten waarin de school goed is	15
7.2	Relevante aspecten die de school kan verbeteren.....	15
7.3	Relevante aspecten die de school moet verbeteren.....	15
8	ADVIES.....	16
9	REGELING VOOR HET VERVOLG	17

1 INLEIDING

Van 13 oktober 2009 tot 16 oktober 2009 bezocht de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap uw instelling. Zij deed dit in het kader van haar decretale opdracht om voor de overheid toezicht uit te oefenen op de kwaliteit en de kwaliteitszorg van onderwijsinstellingen. Zij is daarbij bevoegd voor:

- de controle van het studiepeil;
- de naleving van de onderwijsregelgeving;
- de controle op naleving van de wet op de veiligheid, het welzijn en de hygiëne. Overeenkomstig het Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 wordt gebruik gemaakt van de mogelijkheid van art. 38 §5 om het toezicht hierop afzonderlijk uit te voeren.

Zij heeft niet de bevoegdheid om individuele personeelsleden te evalueren.

Het toezichtskader dat de inspectie daarvoor gebruikt is het CIPO-model:

- Context: factoren waarop de instelling weinig of geen invloed heeft (bijv. inplanting, wetgeving);
- Input: menselijk potentieel, onderwijsaanbod en materiële middelen;
- Proces: de manier waarop de instelling haar doelstellingen nastreeft;
- Output: de mate waarin de instelling haar doelstellingen bereikt.

Tijdens een doorlichting voert de inspectie volgende activiteiten uit: onderzoek en analyse van documenten en gegevens, observaties en gesprekken.

Het onderzoek mondt uit in een verslag. Dat begint met een opsomming van de relevante kenmerken van de instelling. Daarna volgt een overzicht van de kwaliteitsaspecten die onderzocht worden. De selectie daarvan gebeurt op basis van een vooronderzoek. Dan volgt de synthese in een kwaliteitsprofiel. Het volgende hoofdstuk beschrijft de resultaten. De vooraf vastgelegde procesindicatoren worden dan beoordeeld. In een conclusie worden dan sterke punten, werkpunten en dringende actiepunten opgesomd, waarna een advies aan de overheid wordt geformuleerd. Het verslag eindigt met de regeling voor het vervolgtoezicht.

Het doorlichtingsverslag resulteert in één van drie mogelijke adviezen:

- gunstig;
- beperkt gunstig;
- ongunstig.

Een gunstig advies is noodzakelijk, wil de instelling verder erkend worden en/of verder opgenomen worden in de financierings- of subsidiëringsregeling.

Het verslag moet binnen een termijn van 30 kalenderdagen na ontvangst op een personeelsvergadering integraal besproken worden.

Het verslag is openbaar en kan ongeveer drie maanden na de doorlichting geraadpleegd worden op de website van het departement onderwijs op het adres www.ond.vlaanderen.be/doorlichtingsverslagen of op www.schooldoorlichting.be.

Het verslag mag niet gebruikt worden voor publicitaire doeleinden (bijvoorbeeld met het oog op leerlingenwerving).

2 RELEVANTE KENMERKEN

- deelname aan specifieke projecten;
- stijging leerlingenpopulatie voorbij vijf jaar;
- aanwezigheid andere ASO-scholen in de onmiddellijke omgeving;
- recente wissels in het directieteam;
- in de school zijn er opvallend weinig leerlingen die onder de GOK-indicatoren vallen.

De vorige doorlichting vond plaats van 16 oktober 2006 tot 20 oktober 2006 en werd afgesloten met een gunstig advies beperkt in de tijd. Op het ogenblik van deze doorlichting wordt daarom onderzocht in welke mate de school de vermelde tekorten heeft weggewerkt.

3 FOCUS VAN DE DOORLICHTING

Op basis van het vooronderzoek heeft de inspectie vakken/studierichtingen en procesindicatoren geselecteerd die in aanmerking komen voor onderzoek tijdens de doorlichting.

3.1 (Leer)prestaties in de focus

VAKKEN BASISVORMING	DL-f
Lichamelijke opvoeding	J
Muzikale opvoeding	J
Wiskunde	J

3.2 Procesindicatoren en/of -variabelen in de focus

Logistiek

Materieel beheer

Uitrusting

Onderwijs

Curriculum

Onderwijsorganisatie

Begeleiding

Leerbegeleiding

Evaluatie

Evaluatiepraktijk

3.3 Outputindicatoren en/of -variabelen in de focus

4 KWALITEITSPROFIEL

Het college en de eerstegraadsschool Sint-Lodewijk te Brugge vormen een pedagogische eenheid. De resultaten die de school voorlegt, zijn goed. De doorstromingscijfers doorheen het algemeen vormend zesjarig curriculum liggen hoog. Zittenblijven vormt veeleer een uitzondering. Hoewel op het niveau van de diverse vakgroepen intensief gewerkt wordt rond een optimale leerplanrealisatie en doelgerichte evaluatie, is de evaluatiepraktijk nog niet altijd optimaal. De resultaten – waaronder soms lage klassikale gemiddelden – leiden nog niet altijd tot reflectie en bijsturing van het onderwijsproces.

Beleidsmatig werden initiatieven ontwikkeld om de verantwoordelijkheid m.b.t. de realisatie van eindtermen en leerplandoelen binnen de diverse vakgroepen te optimaliseren. Het nastreven van de vakoverschrijdende eindtermen (VOET) wordt in haast alle vakgroepen bewaakt. Op beleidsniveau is er een inventarisatie van de VOET, waardoor de school zich verantwoordt m.b.t. haar inspanningsverplichting.

Het verzamelen van gegevens over de slaagkansen in het vervolgonderwijs behoort tot de traditie van de school. Uit het cijfermateriaal van de school blijkt dat de deelnemingsgraad aan het hoger en universitair onderwijs hoog ligt en dat de afgestudeerden meer dan gemiddeld kansen op slagen hebben.

De school heeft een duidelijk pedagogisch project en een uitgesproken profiel. Ze treedt naar buiten als grote ASO-school met een ruim studieaanbod. De laatste schooljaren is de schoolbevolking sterk toegenomen. Ondanks dit contextgegeven slaagt de schoolleiding erin het pedagogisch comfort en haar zorgconcept voor de leerlingen te bewaren, zeker in de eerste graad. De schoolleiding doet belangrijke inspanningen om de infrastructuur en de uitrusting te optimaliseren.

De schoolleiding heeft een duidelijke visie op de pedagogisch-didactische uitbouw van haar onderwijsinstelling. Om de vooropgestelde doelen te realiseren, kiest ze bewust voor democratische besluitvorming. De schoolleiding handelt strategisch, om de draagkracht van de beslissingen en het algemeen welbevinden van de personeelsleden te verhogen. Zij stuurt de vakgroepen aan, onder meer op het vlak van professionalisering. Opvolging van de vakgroepwerking, onder meer m.b.t. de implementatie van gevolgde nascholing, is nog niet optimaal.

De school besteedt in elke graad aandacht aan de brede vorming. De deelname aan innoverende projecten (zoals CLIL¹) en de organisatie van diverse intra- en extramurale activiteiten staan borg voor de brede ontwikkeling van alle leerlingen. Voorts neemt de school deel aan diverse schoolwedstrijden en olympiades, een succesbeleving voor heel wat leerlingen.

Door de goed gestructureerde leerlingenbegeleiding profileert het college zich als een zorgschool die rekening houdt met inputkarakteristieken van haar leerlingen. Ze besteedt veel aandacht aan studiebegeleiding, in het bijzonder aan begeleid zelfstandig leren. Via het elektronisch leerplatform worden in een aantal vakken remediërings- en verdiepingsmogelijkheden aangeboden. De effecten van de remediëring worden nog niet systematisch gemeten en in kaart gebracht.

Voor de evaluatie bestaan algemene afspraken en richtlijnen. Een gedeelde visie op de inhoudelijke aspecten van de evaluatie – in samenspraak met de vakgroepen - is er nog niet. Sommige leraren gaan nog te weinig uit van de leerplandoelstellingen. Daardoor wordt de toetsing van kennis, attitudes en vaardigheden niet steeds conform de leerplannen uitgewerkt.

De dynamische schoolcultuur, het leerlinggerichte werken en het hoge studiepeil zijn sterke punten van de school. Mogelijke groeikansen voor de school is de evaluatiepraktijk beter afstemmen op de leerplannen. Hierbij kunnen de vakgroepen als hefboom optreden om een ontwikkelingsdynamiek op dit vlak te realiseren.

De school interpreteert bepaalde facetten van de regelgeving op een eigen wijze, ondermeer m.b.t. de strikte scheiding tussen een disciplinaire beoordeling en een studiebeoordeling (SO64 punt 6.3), de uitgestelde beslissingen (SO 64 8.1.2) en de implementatie van de éénpoligheid in de tweede graad (SO 64 punt 3.6.3.). Dit kan bij een juridisch dispuut tot discussie leiden. De school beschikt over voldoende beleidsvoerend vermogen om dit probleem bij te sturen.

Het huidige computerpark is goed geconfigureerd met recente hardware en legale software. Het is goed afgestemd om ICT-integratie² succesvol te implementeren via de verschillende open leercentra. Het systeem

---

¹ CLIL: Content and Language Integrated Learning

van deze open leercentra blijkt echter onvoldoende efficiënt om ICT ook in andere lesmomenten te integreren. Er is daarom vraag naar computerhoeken in klas- of vaklokalen. Het digitaal platform is als administratief medium goed geïntegreerd; ook in sommige vakken is het platform uitgebouwd tot een volwaardig leerplatform.

De schoolleiding is kritisch over haar eigen functioneren en houdt rekening met de resultaten van externe en interne evaluaties. De school heeft een cultuur ontwikkeld om gegevens te verzamelen, maar zij wendt deze nog niet systematisch aan om haar schoolorganisatie bij te sturen.

---

² Zie ook <http://www.ond.vlaanderen.be/ict/>

5 RESULTATEN

5.1 (Leer)prestaties

Het onderzoek van de (leer)prestaties levert volgende conclusies op:

Lichamelijke opvoeding

Voldoet

Vaststellingen

- De meeste bewegingsgebonden eindtermen en leerplandoelen (ontwikkelen van motorische competentie en van gezonde en veilige levensstijl) worden in voldoende mate gerealiseerd. De eindtermen en leerplandoelen i.v.m. zwemmen (ET 25 en 26) krijgen een te geringe invulling. De eindtermen en leerplandoelen i.v.m. verdedigingssporten (ET 23) worden leergroepafhankelijk te weinig uitgediept. Positief is dat er voor alle bewegingsgebieden leerlijnen bestaan die aansluiten bij de bovenbouw.
- De persoonsgebonden leerplandoelen (ontwikkelen van het zelfconcept en het sociaal functioneren) krijgen voldoende invulling. Er bestaan hiervoor afspraken, maar nog geen leerlijnen en evaluatiecriteria.
- De lessen verlopen in een taakgericht en veilig (fysiek en socio-emotioneel) leerklimaat. Er is een goed contact tussen leraren en leerlingen. Voor gekwetste leerlingen wordt voorzien in aanvullende opdrachten. De vakgroep volgt de aanbevelingen van het leerplan i.v.m. samenwerkend leren en zelfstandig leren en deze i.v.m. taalbeleid. De aanbevelingen i.v.m. ICT-integratie krijgen een zinvolle invulling. Bovengenoemde acties worden momenteel niet gekoppeld aan het schoolproject 'Begeleid zelfstandig leren'.
- De evaluatie van de bewegingsgebonden doelen en leerinhouden is goed uitgewerkt. Er bestaan gezamenlijke afspraken over de evaluatie-inhouden en –criteria. Voor de persoonsgebonden doelen is de evaluatiefocus bepaald, maar evaluatiecriteria hiervoor ontbreken.
- De school biedt een buitengewoon rijk en uitgebreid extracurriculair pakket sport- en bewegingsactiviteiten aan (middagsport, avondsport, sportdagen, sportkampen, deelname aan SVS3-activiteiten, ...). Dit aanbod verbreedt en verdiept het curriculum en draagt bij tot levenslang en –breed bewegen.
- De sportinfrastructuur is bijzonder goed uitgerust.

Muziek

Voldoet

Vaststellingen m.b.t. de opvolging van de doorlichting oktober 2006

- De collegiale vakgroep is uitgegroeid tot een krachtig reflectieteam over het geboden muziekonderwijs. Deze inspanningen resulteren in kwaliteitsvolle resultaten die gestalte geven aan de leerplanrealisatie. Er is heel wat geïnvesteerd in het uitzetten van interessante leerlijnen t.a.v. de verschillende muzikale omgangsvormen. Naar de visie van de vigerende leerplannen staat de muziekbeleving daarbij centraal. Inzake de muziekpraxis is zowel de vocale als instrumentale praxis grondig gescreend en bijgestuurd waardoor het geheel een nieuw en inspirerend elan heeft gekregen.
- De vakgroep heeft voorts aandacht besteed aan het leren leren alsook het begeleid zelfstandig leren, onder meer door het inzetten van een elektronisch leerplatform. Deze initiatieven vergroten de leerwinst en verstevigen de evaluatie van het muziekonderwijs.
- De schoolleiding geeft aan dat het verruimen van het comfort van het muzieklokaal opgenomen is in de geplande nieuwbouw.

---

³ Stichting Vlaamse Schoolsport.

Wiskunde

Voldoet

Vaststellingen

- In de eerste graad werden de leerplandoelen van het graadleerplan in het schooljaar 2008-2009 in voldoende mate gerealiseerd. Door een onevenwicht in de derde trimester tussen het aantal extra-murosactiviteiten en de beschikbare lesmomenten heeft men sommige leerdoelen met onvoldoende diepgang kunnen realiseren. De directie heeft ondertussen structurele acties genomen om dergelijke problemen in de toekomst te voorkomen. Binnen de vakgroep worden inhoudelijke bijsturingen uitgevoerd om de tekorten weg te werken.
- In de tweede graad werden de leerplandoelen van het graadleerplan in het schooljaar 2008-2009 in voldoende mate gerealiseerd en met de nuances per aantal wekelijkse lestijden. Toch zijn er twee knelpunten.

Knelpunt 1: verdeling leerplandoelen over II,1 en II,2

Dit schooljaar zitten in II,2 leerlingen die vorig schooljaar verschillende leerplandoelen in II,1 niet hebben kunnen verwerken o.a. bij gebrek aan kandidaat interimarissen. De voorgestelde verdeling van de leerinhouden in de leerplannen staat hierdoor op de helling en ook de realisatie van het graadleerplan komt dit schooljaar onder (tijds)druk te staan. De directie geeft de inspectie echter voldoende vertrouwen dat de betrokken leerplanrealisatie wordt opgevolgd.

Knelpunt 2: eenpoligheid

Het aanbod beantwoordt niet aan het principe van de eenpoligheid. De school organiseert het vak wiskunde in de studierichtingen Economie en Latijn van de tweede graad gedifferentieerd: voor de ene groep leerlingen worden vier wekelijkse lestijden aangeboden (leerweg 4) en voor de andere groep worden vijf lestijden met uitbreidingsdoelen georganiseerd (leerweg 5). In de studierichtingen Economie en Latijn met leerweg 5 behoort het extra keuzesuur wiskunde tot het complementair gedeelte van de lessentabel. De opgaven van de proefwerken worden wel opgesplitst in basisleerstof, verdieping en uitbreiding. Toch is het nog onvoldoende duidelijk of in hoofde van elke leerling de evaluatie van dit complementair aanbod geen doorslaggevend element is bij de deliberatie. De huidige situatie houdt dan ook onvoldoende rekening met de letter en de geest van de regelgeving⁴. Op deze wijze wordt de gelijkwaardigheid op het vlak van studiesanctionering onvoldoende bewaakt.
- In de derde graad werden de leerplandoelen van de graadleerplannen in voldoende mate gerealiseerd. Er is echter één knelpunt.

Knelpunt: leerplannen in Economie-moderne talen

De school organiseert de studierichting Economie-moderne talen met twee verschillende leerplannen (D/2004/0279/021 en D/2004/0279/020), dit is niet conform de regelgeving.
- In de pool wiskunde komen de leerplandoelstellingen, noodzakelijk voor het bereiken van de specifieke eindtermen, goed aan bod. Er worden cases aangeboden m.b.t. de ontwikkeling van de onderzoekscompetentie; de wijze waarop dit wordt uitgewerkt in III,1 is voorbeeldig. De vakgroep bouwt al enkele jaren aan een leerlijn over de drie graden om de onderzoekscompetentie vanaf de eerste graad te ontwikkelen. De wijze waarop in de eerste graad, zowel structureel als inhoudelijk, het open leercentrum in het curriculum wordt geïntegreerd is een voorbeeld van goede praktijk. De aanpak benut alle ingrediënten om zowel het leer- als het onderwijsproces volgens de nieuwe inzichten van begeleid zelfstandig leren te implementeren.
- In alle lesgroepen streeft men een hoog niveau na en het bereiken van dat niveau lukt goed, op enkele uitzonderingen na in III,1. De leerlingenevaluatie is voldoende afgestemd op de leerplandoelstellingen en is valide, transparant en betrouwbaar. Men hanteert echter veeleer een testcultuur en integreert weinig of geen elementen van een evaluatiecultuur. Er is weinig aandacht voor de evaluatie van vaardigheden en attitudes, hoewel de eindtermen en de leerplannen een verzameling vaardigheden en attitudes benadrukken.

Bovendien werkt men op deze school bijna uitsluitend met aangekondigde toetsen. Het is enerzijds positief dat de school de leerlingen wil ondersteunen om te werken aan een grotere zelfredzaamheid en zelfstandigheid, maar anderzijds creëert dit systeem voor een relatief grote groep leerlingen ook valkuilen m.b.t. het bijhouden van de leerstof. Het effect is dat veel leerlingen studeren met het oog op de volgende aangekondigde toets en niet met het oog op de volgende les. De leraar kan hierdoor onvoldoende steunen op verworvenheden uit de vorige les(sen). Het gevolg is dat men noodgedwongen moet overschakelen naar een docerende werkvorm waardoor de beoogde groei naar zelfstandigheid en

⁴ SO 64 punt 3.6.3.

zelfredzaamheid weinig of geen kans krijgt. De studiemotivatie en het doorzettingsvermogen worden hierdoor onvoldoende geprikkeld, wat een hinderpaal is voor een dynamisch lesverloop en een vlotte realisatie van de leerplandoelstellingen. In combinatie met het negeren van adviezen van de klassenraad heeft deze situatie een rechtstreekse impact op de resultaten van een groep leerlingen in de derde graad.

- Het gebruik van het grafisch rekentoestel wordt op een functionele wijze in het onderwijs- en leerproces geïntegreerd. De door de leerplannen vereiste minimale uitrusting (software voor exploratie van reële functies, voor de verwerking van statistische gegevens, voor demonstratie en exploratie van meetkundige situaties en de beschikbaarheid van internet voor het gebruik van applets, informatieve sites, ...) is voldoende aanwezig en wordt adequaat ingezet, vooral in de open leercentra. In de gewone leslokalen beperken de materiële voorzieningen voor ICT-integratie zich tot het grafisch rekentoestel. In een aantal lesgroepen wordt de elektronische leeromgeving benut om opdrachten of oefenmateriaal aan te bieden. Het ontwikkeld ICT-lesmateriaal in de eerste graad (o.a. voor meetkunde) ondersteunt op een leerlingvriendelijke wijze het leerproces en het onderwijsproces.
- De vakgroep vergadert formeel enkele keren per jaar. Daarnaast leidt het frequente informele overleg tot het opstellen van gemeenschappelijke planningsdocumenten en proefwerken. Het eigen cursusmateriaal wordt kritisch besproken en eventueel bijgestuurd. De informatie over de gevolgde nascholingen wordt doorgespeeld en enkele teamleden maken reeds gebruik van intervisie. Hierdoor vertoont de vakgroep voldoende dynamiek om verder te bouwen aan kwaliteitsverbetering.
- De aankleding van de leslokalen is quasi nihil en de inrichting is basic. Men heeft nog niet gewerkt aan het ontwikkelen van een leerkrachtige omgeving, waarbij o.a. elementen (o.a. kernbegrippen, stellingen, formules) uit de leerstof worden gevisualiseerd.
- De school geeft de leerlingen de kans om deel te nemen aan de Wiskunde Olympiade vanaf de tweede graad. Ze heeft ook deelgenomen aan het PISA⁵-onderzoek in 2006. De leerlingen (en de leraren) beschikken over een digitale cultuurbibliotheek en goed geconfigureerde open leercentra. Dit bewijst dat de school en de leraren voldoende inspanningen leveren om interesse en enthousiasme voor het vak bij de leerlingen op te wekken.

---

⁵ Programme for International Student Assessment

6 ASPECTEN VAN DE WERKING

6.1 Algemeen

6.2 Personeel

6.3 Logistiek

6.3.1 Materieel beleid

De vaststellingen over de uitvoering van de processen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- de ondersteuning van het onderwijs- en leerproces;
- de integratie van onderwijsontwikkeling en -innovatie.

6.3.1.1 Financiële middelen

6.3.1.2 Kostenbeheersing

6.3.1.3 Uitrusting

- De school heeft voldoende financiële ruimte voor de materiële ondersteuning van het leerproces. Het schoolbeleid heeft oog voor de ontwikkeling van de ICT-infrastructuur, zowel op mesoniveau als op microniveau. Om haar materieel beleid te optimaliseren worden de diverse vakgroepen geresponsabiliseerd, enerzijds om erover te waken of voldaan wordt aan de minimale materiële vereisten zoals de leerplannen voorschrijven, anderzijds om de ICT-integratie in het lesgebeuren te optimaliseren. Bovendien wil de schoolleiding met de realisatie van het nieuwbouwproject (schooljaar 2010-2011) het pedagogisch comfort nog intensifiëren.
- Het materieel comfort m.b.t. de klasdidactiek evolueert positief: recentelijk werden heel wat vaklokalen uitgerust met multimedia (beamers en/of computers). Ook is er de verdere ontwikkeling van open leercentra en computerklassen. Een groot aantal leraren neemt initiatieven om dynamisch en actueel onderwijs aan te bieden. Voorts wordt het gebruik van het elektronisch leerplatform gestimuleerd voor ondermeer Project Onderzoeksvaardigheden (PVO), Probleemgestuurd onderwijs (PGO) en wiskunde. Voor bepaalde vakken zoals Engels wordt veel informatie op het elektronisch platform geplaatst en werd zelfs een site voor gebruik op het niveau van de scholengemeenschap ontwikkeld. Hoewel er voorbeelden van goede praktijk zijn rond het begeleid zelfstandig werken en de implementatie ervan in de open leercentra in de eerste graad, en ondanks de beleidsmatige initiatieven m.b.t. de uitbouw van de infrastructuur, is de implementatie ervan uiteenlopend.

6.4 Onderwijskundig

6.4.1 Curriculum

De vaststellingen over de uitvoering van de processen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- de ondersteuning van het onderwijs- en leerproces;
- de integratie van onderwijsontwikkeling en -innovatie.

6.4.1.1 Onderwijsaanbod

6.4.1.2 Onderwijsorganisatie

- Uit hoofde van haar verantwoordingsplicht m.b.t. het realiseren van de leerplandoelstellingen en het nastreven van de vakoverschrijdende eindtermen organiseert de school diverse intra- en extramurale activiteiten en projecten. In het teken van de brede vorming organiseert zij in alle graden internationale uitwisselingsprojecten. Ook is de aandacht voor sport ingebed in de schoolcultuur.
- De huidige organisatiestructuur – administratief een eerste graad middenschool en een zesjarige ASO-school – is gericht op het aanbieden van algemeen vormend onderwijs met uitsluitend een A-stroom in de eerste graad en een omvangrijk ASO-studieaanbod in de tweede en derde graad. Momenteel wordt de school geconfronteerd met een groeiende leerlingenpopulatie, wat tot op heden het pedagogisch comfort niet in het gedrang brengt.
- De school verzamelt op geregelde basis informatie over haar didactisch handelen, om haar onderwijsorganisatie te optimaliseren. De school is er nog niet in geslaagd de effecten van haar beleidsmatig didactisch handelen doorheen het algemeen vormend curriculum concreet in kaart te brengen. In een aantal vakken is een innoverende ontwikkelingsdynamiek ontwikkeld. Het beleid heeft niet altijd voldoende zicht op het individueel onderwijskundig handelen van de leraar.
- De school kan rekenen op de inzet van vele leraren om haar maatschappelijke verplichtingen na te komen en/of te realiseren. Om dit te ondersteunen biedt de school de leraren pedagogisch comfort.
- De onderwijsorganisatie is wegens contextfactoren nog centraal gestuurd, zeker wat ambten en attributies betreft. Het beleid neemt initiatieven om een ontwikkelingsdynamiek op gang te brengen. Ze doet daarvoor een beroep op de vakgroepwerking en tracht deze te responsabiliseren. Via de weg van de geleidelijkheid en uitgaande van externe en interne reflectie tracht men de onderwijsorganisatie bij te sturen.
- Het vasthouden aan bepaalde beleidskeuzes m.b.t. de onderwijsorganisatie hypothekeert soms de organisatie van bepaalde lessen en het optimaal benutten van de infrastructuur. Toch zullen beleidsbeslissingen nodig zijn ter ondersteuning van het leer- of ontwikkelingsproces, met het oog op een optimale onderwijsorganisatie waarbij wordt gebruikgemaakt van de mogelijkheden die innoverende onderwijsvormen bieden. Hierbij kunnen de verdere uitbouw en integratie van ICT-toepassingen in het lesgebeuren (wellicht mogelijk na de realisatie van de nieuwbouw 2010-2011) oplossingen bieden.

6.4.2 Begeleiding

De vaststellingen over de uitvoering van de processen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- de ondersteuning van het onderwijs- en leerproces
- de integratie van onderwijsontwikkeling en -innovatie.

6.4.2.1 Afstemming andere partners

6.4.2.2 Leerbegeleiding

Vaststellingen

- De organisatie van de leerbegeleiding is sterk gestructureerd en geïnformatiseerd. Via detectie en preventie poogt men de studieproblemen te remediëren om de leerachterstand te beperken.
- De leerbegeleiding wordt structureel aangepakt. Er is een uitgeschreven plan met taakomschrijving voor alle verantwoordelijken op de verschillende niveaus (van eerstelijns hulp tot en met doorverwijzing naar externe instanties). De school besteedt zorg aan het in kaart brengen van de beginsituatie en de zorgbehoefte van de leerlingen. Er zijn verscheidene initiatieven om de leerlingen bij het leren te ondersteunen, onder meer informatie over leren leren, specifieke vormen van studiebegeleiding, inhaallessen, duidelijke afspraken en aansturing betreffende remediëring en het leerlingvolgsysteem. In alle leerjaren is er aandacht voor begeleiding en compenserende maatregelen voor leerlingen met leerstoornissen.
- De school verwacht dat in elk vak en door elke leraar leerbegeleiding toegepast wordt. In de praktijk resulteert dit in werkafspraken, leer- en studietips, herhalingsmomenten, feedback op evaluatiemomenten, opvolging van de studiehouding van de leerlingen. Het gehanteerde

leerlingvolgsysteem is performant. Dit forum biedt heel wat mogelijkheden voor de registratie, analyse en remediëring, alsook voor de evaluatie ervan. Uit het leerlingvolgsysteem blijkt dat er in het algemeen een toenemende aandacht is voor leerbegeleiding en remediëring. Vooral in de eerste graad wordt het aangewend als een waardevol instrument. In een enkel leerjaar van de tweede en derde graad vertoont de kwaliteit van het leerlingvolgsysteem leraarafhankelijke verschillen. Soms zijn de probleemanalyse en de remediëring vakspecifiek. Nog vaak echter blijven ze beperkt tot vaststellingen van algemene aard over de (studie)houding van de leerling.

- De aandacht voor effecten van leerbegeleiding is recht evenredig met de kwaliteit van de toepassing en registratie. Op schoolniveau worden het bepalen en nagaan van de effecten meer uitgesproken verbonden aan de algemene doelstellingen m.b.t. leezorg en structurele actieplannen. Op vak- en leraarniveau gebeurt de opvolging vooral in de klassenraden.
- In de school heeft zich sinds enkele jaren een dynamiek rond leerbegeleiding ontwikkeld, die beleidsmatig wordt aangestuurd. Momenteel worden criteria uitgewerkt om de strategieën rond leezorg te optimaliseren. Met het optimale gebruik van het digitaal leerlingvolgsysteem wil de school de leerbegeleiding doelgericht organiseren en opvolgen. Op basis van ervaren registratieproblemen wordt het systeem technisch bijgestuurd. Andere impulsen zijn het stimuleren van algemeen-pedagogische professionalisering en het aanreiken van agendapunten betreffende leerbegeleiding in de vakgroepen. In de praktijk is het duidelijk dat de betrokkenheid en deskundigheid op dit vlak leraar- en vakgebonden verschillen vertonen. Positief is het initiatief om ook leerlingen actief bij de leerbegeleiding te betrekken door impulsen te geven rond remediëring en verdieping via het elektronisch platform.
- Op schoolniveau is er voldoende aandacht voor verantwoording van de genomen initiatieven. De verantwoordelijken baseren zich daarvoor op de doelstellingen en uitgeschreven actieplannen. Niet alleen de leerlingen maar ook de organisatie worden geresponsabiliseerd. Op vak- en leraarniveau biedt het leerlingvolgsysteem mogelijkheden tot een optimale communicatie met de ouders en is er voldoende ruimte en gelegenheid tot verantwoording van de ondernomen acties.
- De schoolleiding en de cel leerbegeleiding besteden voldoende aandacht aan interne evaluatie van de activiteiten rond leerbegeleiding. De werking wordt regelmatig bijgestuurd. In haar zelfevaluatie staat zij echter nog niet zo ver dat zij de effecten van de leerbegeleiding adequaat toetst aan het algemeen rendement, bijv. de attestering, de loopbaanbegeleiding, de leerlingenstromen, resultaten in het vervolgonderwijs. Op vakniveau staat de cultuur van zelfevaluatie minder ver. Analyse en reflectie in de vakgroep gaan vaak niet verder dan inventarisering van wat iedereen onderneemt. Slechts in enkele vakgroepen leidt dat tot kritische bijsturing van het pedagogisch-didactisch handelen van elk van de leden.

6.4.3 Evaluatie

De vaststellingen over de uitvoering van de processen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- de ondersteuning van het onderwijs- en leerproces
- de integratie van onderwijsontwikkeling en -innovatie.

6.4.3.1 Evaluatiepraktijk

- Leraren zijn op de hoogte van de beginsituatie van hun leerlingen. Er is aandacht voor begeleid zelfstandig leren, vooral in de eerste graad en de derde graad. In de hogere jaren wordt aandacht besteed aan de onderzoekscompetentie. Hoewel hiervoor beleidsmatig structuren zijn opgezet, wordt dit soms nog te eng ingevuld volgens de inzichten van de individuele vakleraar.
- Het evaluatiebeleid is gebaseerd op een visietekst rond afspraken en puntenverhoudingen. Het beleid geeft betreffende evaluatie autonomie aan de vakgroepen. Het verwacht dat zij als groep en vanuit hun vakbekwaamheid en hun interpretatie van het leerplan autonoom de evaluatie van leerlingen kunnen realiseren op een evenwichtige wijze, waarbij rekening wordt gehouden met kennis, inzicht, vaardigheden, proces- en productresultaten en voor een aantal vakken ook via attitudes.
- Leerlingen worden voorbereid op de wijze van (vb. synthesesoetsen voor DW) de evaluatie. Beleidsmatig wordt het proces rond innoverende evaluatie op vakniveau aangestuurd. Momenteel is er nog niet in elke vakgroep voldoende draagkracht om via een concreet vakbeleid innoverende evaluatiestrategieën te implementeren. In een aantal vakgroepen zijn al initiatieven genomen om de evaluatie te actualiseren. Zo worden in het vak Engels alternatieve evaluatievormen zoals zelfevaluatie en wederzijdse evaluatie op leerlingenniveau gehanteerd. Hoewel het afstemmen van de evaluatie op de leerplandoelen en/of eindtermen via de vakgroep wordt aangestuurd, blijven er nog vakgroep- of leraargebonden verschillen.

Positieve ervaringen in dit verband worden nog te weinig vakoverschrijdend gemultipliceerd. De evaluatie wordt in enkele vakken nog overwegend traditioneel opgevat.

- De evaluatie is samengesteld uit synthesesoetsen voor dagelijks werk en proefwerken waarvan de aard, inhoud en frequentie sterk vakgroep- en/of leraarafhankelijk zijn. Het gezamenlijk opstellen van proefwerken is nog niet ingeburgerd. Wel zijn er beleidsinitiatieven die de planlast voor de leerlingen bewaken.
- De attitudebeoordeling is soms nog op algemene en vage criteria gebaseerd. Sommige vakgroepen hebben nog geen concrete visie op de evaluatie van vakattituden. Wat de vaardigheden betreft, ligt de nadruk soms nog te veel op productevaluatie en komt procesevaluatie eerder beperkt aan bod. Niet altijd is de scheiding tussen disciplinaire beoordeling en studiebeoordeling duidelijk. Soms wordt nog te veel gegrepen naar het wapen van de uitgestelde beslissingen. Er is een bescheiden aanzet tot het gebruik van zelfevaluatie.
- Op enkele losstaande initiatieven na zijn de vakgroepen er nog niet toe gekomen systematisch hun eigen onderwijskundig handelen in vraag te stellen en de resultaten van de evaluatiepraktijk - met inbegrip van de attestering - te spiegelen aan interne en externe verwachtingen, zoals het vervolg van de schoolloopbaan en de slaagkansen in het hoger onderwijs. De klassenraden brengen soms onvoldoende onderbouwde adviezen uit, waardoor leerlingen (en ouders) niet altijd de juiste en bewuste studiekeuze maken.

7 STERKTES EN ZWAKTES

7.1 Relevante aspecten waarin de school goed is

- De aandacht voor orde en discipline.
- Het participatief beleid.
- De beleidsmatige aansturing.
- De werking van de schooladministratie en de onthaalcultuur.
- Het concept van graadplanning.
- De integratie van ICT en het gebruik van innoverende werkvormen in een aantal vakken.
- De betrokkenheid van het personeel.

7.2 Relevante aspecten die de school kan verbeteren

- De kwaliteit van de vakgroepwerking in het teken van IKZ.
- Het evaluatiebeleid.
- De transfer van voorbeelden van goede praktijk.
- De leeromgeving in een aantal thuishklassen.

7.3 Relevante aspecten die de school moet verbeteren

8 ADVIES

In uitvoering van het Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor erkenning en subsidiëring **GUNSTIG**.

9 REGELING VOOR HET VERVOLG

Nihil

Namens het inspectieteam, de inspecteur-verslaggever

Hubert VAN TENDELOO

Datum van verzending aan de directie en de inrichtende macht:

Voor kennisname

De directie/ de inrichtende macht

Stefaan VANHOLLEBEKE

directeur Sint-Lodewijkcollege 1ste graad